

Eleki Krónika 2004. április

Ülés a gyász jegyében

Városunk jegyzőjének, Varga Ferenc váratlan halála miatt csak április 5-én kerülhetett sor az önkormányzati ülésre. A képviselő-testület határozatban is megörökítette Varga Ferenc emlékét.

A törvényeknek megfelelően pályázatot kell kiírni az új jegyzői tisztség betöltésére, de addig Kerekes Éva, az eddigi aljegyző látja el a jegyzői teendőket. /Valószínűleg augusztusban már új jegyzője lehet Eleknek, ha a képviselők többsége megszavazza a legmegfelelőbb jelöltet./

Ezen, minden szempontból tragikus dolgok után a jelenlévők meghallgatták Auer György /Gyulai Rendőrkapitányság/ beszámolóját városunk közrendjéről és közbiztonságáról, amelyből az derült ki, hogy Elekén általában pozitív a kép, hisz pl. nincsenek életellenes bűncselekmények, mint ahogy rablások sem. Sajnos azonban, nő az utcai garázdaságok száma.

Majd ezek után elfogadásra került a város közbiztonsági koncepciója is, melyben megfogalmazódtak a célok és a feladatok.

Utána következett a településfejlesztési terv tárgyalása, de végső döntés csak nyárra várható, hisz addigra már Magyarország is tagja lesz az EU-nak.

Ezen az ülésen is téma volt a szélenergia kérdése, hisz a testület most jelölte ki az építkezések helyszínét, az úgynevezett különleges övezeteket.

Ugyanilyen "visszatérő" téma volt még a szennyvízrákötés is. Most az derült ki, hogy bizonyos esetekben a rászorulóknak az erre a célra létrehozott alapról támogatást kérhetnek a rácsatlakozáshoz.

A bejelentések és a zárt ülés előtt még egy fontos téma következett, a régi szeméttelp helyreállítása, mely azért elodázhatatlan, mert pl. Gyula is innen kapja az ivóvizet! Mivel a munkálatok sokba kerülnek, így itt is pályázni fog az önkormányzat.

Végül pedig határozat született arról, hogy a római katolikus temető előtti nyárfákat ki fogják vágatni, mert virágzásuk allergiát okoznak, illetve önkormányzati tulajdon eladásáról tárgyaltak.

Rapajkó Tibor

Köszöntő anyák napjára

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat, dédikéket e jeles nap alkalmából! A jó Isten áldja meg őket, jó egészséget, boldogságot kívánunk egész életükre.

Már megjöttünk ez helyre,anyánk köszöntésére.Anyám, légy reményességben,köszöntelek egészségben.Amennyi a zöld fűszál,égen ahány csillag jár,májusban a szép virág:annyi áldás szálljon rád.

/Magyar népköltés/

Piros rózsa, fehér rózsae egy csokorba összefogva,karjaimban alig fér el,alig győzőm öleléssel.Vedd el tőlem, édesanyám,haromat csillog bársony szirmán.Nap csókolta, szél ringatta,kicsi lányod szívből adja.

/Vass - Várkonyi: Dal/

T.R.K.

Most,halálom napjaiban,még egyszer összegyűjtöm,amit a földön kaptam,barátságot, szerelmet,hűséget, örömet,szeretetet, ragaszkodást,szépséget, tisztaságot,jóságot, önfeláldozást -és egy utolsó lendülettel földmutatom az égnek.

“Kedves gyászoló család, együtt érző barátok, munkatársak, Tisztelt megjelentek!

Nagy tisztelettel köszöntöm Önöket, akik eljöttek, hogy megadják a végső tisztességet Varga Ferenc Elek Város jegyzőjének, aki 55 éves korában tragikus hirtelenséggel távozott el közülünk.

Kedves Feri!

A fentebb említett sorokat az általad is nagyra tartott Rónay György írja Ajánlás című versében. Most amikor még egyszer összegyűlünk, hogy végső búcsút mondjunk Neked, torkunkat két marékra fogja a bánat. Kiszakadva a hétköznapi időként nagyon is monoton rohanásából, megállunk egy pillanatra, hogy elbúcsúzzunk Tőled. Megállunk és nem szánjuk könnyeinket. Nem szánjuk, hiszen távozásoddal szegényebbek lettünk.

Mély megrendüléssel állunk koporsód előtt, amely mondaná, de néma, ezért úgy közli velünk, hogy az oldalán olvasható: Varga Ferenc élt 55 évet. Öt szó, öt kegyetlen fájdalmas, de sajnos mindegyik igaz. A koporsód körül rengeteg virág, valamennyi az élet jele, de együtt sem változtatnak azon, hogy a koporsó a főszerep. Ő áll középen, némán és beszédesen, hogy csak az a valóság, amit ő mond.

Ami volt, az már nincs. Aki volt, az csak élt. Ami és aki élt, már csupán emlék.

Ha kívánhatnék most valami csodálatosat, azt kívánnám, derülne ki, ez az egész csak iszonyatos álom, amiből fel kell ébredni. De nincs csoda, nem álom, amit átélünk, ébren vagyunk, ugyanazt látjuk, halljuk valamennyien: élt 55 évet.

Kedves Feri!

Amikor megállunk egy pillanatra és búcsút veszünk Tőled, talán azt kérdezhetné valaki: vajon hová tűnik el, amit életedben összegyűjtöttél? Hová tűnik el jóságod, tudásod, szereteted? Hová tűnik el az életről vallott elgondolásod? Hová tűnnek el a mindennapi beszéded fordulatai?

Mi tudjuk a választ Feri! Ez a rengeteg ember, aki eljött, mind tudja!

Mindaz, amit összegyűjtöttél, királyi örökségként hagytad ránk. Mindent odaadtál nekünk, családtagjaidnak, rokonaidnak, munkatársaidnak, tanítványaidnak. Mi visszük tovább, hiszen egy kicsit mi magunk is ebből épülünk föl.

A Te szeretetedből, türelmedből, gondolataidból, eszméidből, amelyeket nekünk adtál, s amelyek azóta hozzánk nőttek, részünké lettek.

A munkád során a problémák megbeszélésére törekedtél. A megoldás Számodra mindig a megegyezés volt. Hittél abban, hogy mindig mindenki a tudása és képessége szerint, jó szándékkal él és dolgozik. Körülötted, saját tevékenységedet is erre alapoztad.

Szeretted az emberekkel beszélgetni, adomázni, vicceket mesélni és hosszan hallgatni. Akik hozzád fordultak problémáikkal, azok Nálad mindig meghallgatásra találtak, viszont azt soha nem hallottuk, hogy Te bárkinek is panaszkodtál volna.

És most némán állunk koporsód előtt és a gyász pillanatában mindannyian végső búcsút veszünk Tőled.

Végső búcsút vesz Tőled családod, rokonaid, a város önkormányzata, a Polgármesteri Hivatal munkatársai. Mindazok, akik eljöttek a gyász nehéz óráiban: barátok, ismerősök, a város lakossága, akik elkísérnek utolsó utadra, hogy elbúcsúzzanak Tőled.

Nyugodj békében! Isten Veled Feri!"

Elhangzott Varga Ferenc, volt jegyző temetésén, Pluhár László polgármestertől. Közreadta:

T.R.K.

Varga Ferenc életútja

1948. július 16-án Gyulán született. Gyulán érettségizett az Erkel Ferenc Gimnáziumban, majd később felvételt nyert a szegedi JATE matematika-fizika szakára, ahol nappalin 4 évet végzett. Ezután a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola levelező tagozatára nyert felvételt. Közben az Eleki Általános Iskola és Gimnáziumban tanított képesítés nélküli szaktanítóként 1972. szeptember 15-étől 1976. december 31-éig.

Pályája az Elek Nagyközségi Tanács VB Szakigazgatási Szervnél folytatódott tovább 1977. január 1-jétől igazgatási előadóként. Még ebben az évben anyakönyv- vezetőszakvizsgát tett. Az elmúlt évek alatt számtalan ifjú párt indított el a házasság rögzös útján tarsolyukat telerakva útravalónak szánt jótanácsokkal. Tartott névadó ünnepségeket is.

Az igazgatási területen szinte valamennyi ágazatban megfordult: gyámügy, anyakönyvezés, igazgatás, honvédelem, birtokháborítás.

1985. december 28-ától a pénzügyi csoport élére került. Ebben az évben november 27-én nyilvánították okleveles "igazgatásszervezőnek" az Államigazgatási Főiskola igazgatásszervező szakán.

1993. március 16-ától ideiglenes megbizatással a jegyzői feladatokat látta el, majd sikeres pályázata eredményeként 1994. szeptember 28-ától Elek Nagyközség jegyzője lett.

Korábbi házasságából 1985. április 3-án történt válása után talált megértő szeretetet, békés otthont Irénke oldalán 1986 tavaszától haláláig.

Kedvelt időtöltései:

- Foci: eleinte maga is üzte a labdát, később a VB vált számára szent időszakká.
- A néhai Madrigál Kórus oszlopos tagja volt.
- Mulatós, táncos, jókedvű volt.
- Soha nem panaszkodott sem lelki, sem testi bajaira.
- Törekedett a problémák megbeszélésére.

Közreadta: Lantos Mihályné

Kedves Feri!

Nagyon nehéz egy másik világból Rád emlékezni, hiszen Te voltál a nyugodtság, a megbékélés, az örök mosolygás embere. A temetéseden bebizonyosodott, hogy hányan szerettek, tiszteltek, hiszen ennyi ember egyszerre nem volt még az eleki temetőben. Nem kíváncsiságból voltunk ott, hanem temettünk Téged, mély gyásszal. Most jön a kérdés: miért kell egy embernek így végezni? Ha élnél, bizony nagyon sokan feltehetnék e kérdést. Emlékszel? Halálod előtt négy héttel kérdeztem meg Tőled, hogy meddig bírod még ezt a mosolygást? Azt mondtad, minden rendben van. Hát mégsem volt rendben minden. Az emberi létnek is vannak határai, kérdés az, hogy meddig bírja, vagy nem bírja. A mai világban egyre fogy az emberek egymási iránti szeretete, ma már nem szeretünk rokont, ismerőst, csak saját magunkat. Valahogy ebből kellene kilábalni, hogy tudjunk olyanok lenni mint régen. 55 évesen mentél el, mert muszáj volt, a szervezeted nem bírta

tovább. Kit érdekel ma az, hogy milyen iskolát végeztél és hol? Ma az a lényeg, hogy az emberi értékeidet, amit a falu, a város javára áldoztál, hogyan fogja az utókor értékelni. Csak mégegyszer tudnám Veled elénekelni a „Szállj el kismadár” című dalt. Nem lehet, mert nem vagy. Nyugodj békében, Isten szeretetében.

Lantos Mihályné

Még mindig tollhegyen

Két korábbi /2004. februári és márciusi/ lapszámában az Eleki Krónika “tollhegyre” tűzte a város vezetését, képviselő- testületét. Azt kértük, hogy valljanak önmagukról, a választásuk óta eltelt idő eseményeiről, történéseiről, azok alakulásában elfoglalt szerepükről stb. Örömmel és köszönettel vettük azt a tényt, hogy valamennyi képviselő, alpolgármesterek és a polgármester is válaszolt kérdéseinkre. A kép azonban - mint ezt korábban is jeleztük - csak akkor lesz teljes, ha az őket megválasztó polgárokat is megkérdezzük, hiszen az ő véleményük a legfontosabb. Vajon ők hogyan értékelik az általuk megválasztottak munkáját, tevékenységét? Egyéb módszerünk nem lévén, 1-től 10-ig terjedő skálán - kértük - értékeljék a megválasztottak tevékenységét.

A megkérdezett állampolgárok már nem voltak annyira készségesek, mint a megválasztott képviselők, sokan álltak el a válaszadástól, a megnyilatkozástól, a legtöbben névtelenséget kértek, jeligét vagy szignót alkalmaztak, néhányan még azt sem... /Jó lenne tudni, hogy miért nem merjük, nem merik vállalni a nyilvánosságot? Kitől, mitől kell félni őszinteségünk miatt?/

A beérkezett kérdőívek alapján a következőket láthatjuk, állapíthatjuk meg:

A legnépszerűbb, a “toplístát” vezető személyiségek Eleken:

I. Gál Attila képviselő úr, II. Pluhár László polgármester úr, III. Klemm István képviselő úr.

A többi képviselő ezek után következik különböző, de néha azonos pontszámokkal.

Mint minden mintavétel, nyilvánvalóan nem tükrözi ez sem a teljes és tiszta valóságot. De hát igazából minden a választásokon dől el, az a tiszta “népszerűségi lista”.

A listavezetőknek gratulálunk, és kérjük, hogy változatlan lelkesedéssel és lelkiismerettel munkálkodjanak városunk, s ezáltal az itt élők érdekében.

A válaszadóknak megköszönjük, hogy pár percig rendelkezésünkre álltak.

T.R.K.

Programok április 30-án:

Április 30-án délután és este: Városi Európai Unió fáklyás felvonulás a sportpályára.

A művelődési központban 17 órakor kezdődik a “Milyen lesz az Egyesült Európában?” címmel aszfaltrajz verseny veszi kezdetét, majd 18 órakor ugyanott májusfa állításra kerül sor. 19.30 órakor gyülekezés a temetőnél.

20.00 órakor indul a fáklyás felvonulás a sportpályára. Érkezés után tábortűzet gyújtanak.

21.00 órakor a “Falcongate” Együttes koncertje kezdődik, melyet utcabál követ.

Május 1-jén:

Városi EU-s majális a sportpályán.

10.00 órakor: Közöntő

10.15 órakor: Kulturális bemutatók, melyen fellépnek:

- Nyugdijas Énekkar, Elek Táncegyüttes,
- Pacsirták Együttes, Botorka Együttes,
- Pindurka Együttes, Román Hagyományápoló Néptánc Egyesület,
- Aerobic csoport,
- Seqventia Együttes - Rock & Roll party.

Ezt követik:

- Kispályás labdarúgó verseny - nevezés a helyszínen!
- Lovas bemutató,
- Elek erős - erős Elek vetélkedő - nevezés a helyszínen!
- "Ki tud többet az EU-ról?" családi vetélkedő - nevezés a helyszínen!
- Kistérségi EU - fórum.

13.00 órától: Üstben főtt hozomány - ebéd mindenkinek, amíg van mit kiosztani!

20.00 órától a Polgármesteri Hivatal mögötti téren RMS - Régi Magyar Slágerek - zenekari koncert,

-21.00 órákor: TŰZIJÁTÉK

Egész napos kikapcsolódás! A helyszíneken étel, ital kapható!

Jó szórakozást kívánnak a város minden EU-s lakójának a szervezők!

Hotya Péter

Koszorúzás

2004. április 3-án délelőtt 11 órákor a római katolikus temetőben mintegy 20 fő részvételével koszorúzással egybekötött rendezvényt tartott a Munkáspárt helyi alapszervezete. A rendezvényt a Himnusz hangjaival nyitották meg, majd Kiss József, az alapszervezet titkára megemlékező beszédében hangsúlyozta, hogy az itt eltemetett katonák az életüket áldozták. 59 évvel ezelőtt fejeződött be a II. világháború, pontosabban 1945. április 4-én. Az alapszervezet nevében Rusz Jánosné és Varga György helyezte el a halottak emlékének tisztelegve koszorúját mind a magyar, mind a szovjet elesettek emlékművénel. Többen egy-egy szál virágot tettek a sírokra. Erdődi Imréné külön is tiszteletet egy nagy virágcsokorral. A program a Szózat hangjaival zárult.

A résztvevőkben megfogalmazódott, hogy a szovjet katonáknak is kijár a hősokeket megillető tisztelet, ezért kezdeményezik, hogy a 60. évfordulóra /2004. szeptember 23./ közadakozásból és önkormányzati támogatásból szerény módon, de kerüljön felújításra a temető ezen része is.

A koszorúzás hivatalosan is be lett jelentve, ezért felkérték az önkormányzatot, hogy valamelyest tetessék rendbe ezt az emlékművet is. A munkálatok végzése közben egy véletlen folytán az emlékmű összeomlott. A kijavításra ígéretet tett Pluhár László polgármester és Turóczy András alpolgármester is.

Hotya Péter

A románság hírei

- A közelmúltban közgyűlést tartott a "Muharay Elemér Népművészeti Szövetség, amelynek az Eleki Román Hagyományőrző Táncegyesület is tagja. A közgyűlésre meghívást kapott Szabó Péter, az egyesület elnöke és Rocskár Jánosné, az egyesület elnökhelyettese.

Rocskár Jánosnét a Néptánc Szövetség egyhangúlag elnökségi taggá választotta. Gratulálunk neki és sok sikert kívánunk.

- 2004. április 25-én Ráckeven fognak az eleki egyesület néptáncosai szerepelni egy országos bemutatón.

- Az Eleki Román Hagyományörző Táncegyület 2004. április 30-a és május 2-a között a Romániában - Kolozsváron - rendezendő nemzetközi folklór fesztiválra kapott meghívást. A hazai románságot az elekiek fogják képviselni. A fesztiválon mintegy 5 ország folklóristái lesznek jelen, amelyre mintegy tízezer főt várnak a romániai szervezők.

Hotya Péter

Aláírásgyűjtés

“Egyetért-e Ön azzal, hogy az egészségügyi közszolgáltató intézmények, kórházak maradjanak állami, önkormányzati tulajdonban, ezért az Országgyűlés semmisítse meg az ezzel ellentétes törvényt?” - szól a kérdőív fő gondolata. Elek Városában is összegyűjtöttek közel 500 aláírást. A legteljesebb gyűjtő Rusz Jánosné, aki egymaga közel 300 aláírást gyűjtött össze. Főleg a szombati piaci napok voltak a legeredményesebbek. Néhányan azért nem írták alá, nehogy a főnök megtudja, viszont a támogatásukról biztosították a kezdeményezőket a népszavazás során. Összességében országosan félmillió ember adta aláírását. Jó lenne, ha a kiírandó népszavazás alkalmával mind többen adnák voksukat a kezdeményezésre.

Hotya Péter

Ez is megtörtént

2004. április 4-én /vagy előtte/ ismeretlenek téglá- vagy kődobálással az Eleki Román Kisebbségi Önkormányzat székházát jelölő táblát összetörték. A maradványok még ott vannak. A feljelentést az arra illetékesek megtették a rendőrség felé.

Nem tudni, hogy kinek, kiknek volt útjában a tábla. Értéke az 1994-es elkészültekor 25.000.- Ft-ot tett ki. Az erkölcsi kár azonban nagyobb, mint a tábla valós értéke. No comment!

Hotya Péter

Három napig a ZDFriportere voltam

A ZDF német közszolgálati televízió ez év áprilisában több tudósításban számol be és mutatja be csatornáján a leendő EU-s országokat. Az egyik része ennek Gyulán és Eleken készült természetesen, mivel az említett városok Magyarország keleti részén terülnek el. Köztudottan több nemzetiségűek, és a hazai román kisebbség legnagyobb része is ezeken a területeken él, így a tudósítás elsősorban azt kívánja bemutatni, hogy itt milyen jó és baráti kapcsolatban élnek a különböző nemzetiségűek egymás mellett Eleken és Gyulán. Választ keres a tudósítás arra is, hogy milyen változásokat hoz majd az EU-s csatlakozás Magyarország és Románia rokoni kapcsolataiban, mik változnak meg május 1-je után. Milyen lesz a határforgalom, az új EU-s határ lesz-e olyan jellegű, mint az írtózott, hajdani “vasfüggöny?” Mi lesz azokkal a román

árusokkal, akik hétről hétre átjárnak piacozni Elekre, hogy megélhetésükön egy kevés plusszal könnyítsenek s a családjuknak jobb megélhetést biztosítsanak?

A forgatás nem csak a határ innenső oldalán történt, hanem Romániában is, az Elekkel szomszédos Otlakán és Aradon. Több, ott élő egyszerű emberrel beszélgettünk az uniós csatlakozásról és arról, hogy Románia még nem lesz uniós állam. El kell mondani, hogy igen pozitívan nyilatkoztak a megkérdezettek. Mindenki bízott abban, hogy Románia is hamarosan követi Magyarországot az EU-ba.

A film beszél a német nézőknek arról is, hogy milyen körülményes a szomszédos, 4 km-re lévő Otlakára eljutni, hiszen ha valaki oda akar utazni, csak Gyulán keresztül teheti meg, s ez mintegy 40 km-es kerülőt jelent. Az Elek határában álló sorompó csak kivételes alkalmakkor emelkedik a magasba, hogy engedje a két települést újra közel kerülni egymáshoz. Sajnos a határátkelőhelyek kijelölésébe az önkormányzatoknak nem igazán van beleszólása, és ha lenne is, nincs pénz azok megépítésére.

Most elterjedőben van az áttelepülés Magyarországra. Egyre többen vesznek házat Eleken. Nem csak németek, újabban romániai románok is. Így történhet meg május 1-je után az, hogy a határon lesznek EU-s románok is a magyar oldalon, és magyar útlevéllel a kezükben - mint kettős állampolgárok. Nagyon sok embernek volt az a véleménye - határon innen és túl is -, hogy azért mégis csak az volna a legjobb, ha Románia minél hamarabb csatlakozhatna az EU-hoz, tagja lenne annak, mert így lenne biztosított és zavartalan a rokoni és baráti kapcsolatok ápolása.

A ZDF televízió április 20-a és 27-e között tűzi műsorára az Eleken készített riportműsort, amelyet a "Nahaufnahme" /közelképnek lehetne fordítani/ címmel fog sugározni.

Bágy György

Ismét sikeresen szerepeltek...

2004. április 5-7-én került megrendezésre Kőszegen a lótenyésztő tanulók Országos Szakma Kiváló Tanulója Verseny. Iskolánkból Pólik Anikó és Kovács Péter vettek részt a versenyen. Összesen 9 iskola 17 tanulója mérte össze tudását. A három napos versenyen számot adtak a szakma végzős tanulói ismereteikről. Az első napon délelőtt az írásbeli, délután a lovaglás és hajtás volt a feladat. Annak ellenére, hogy a lovak a zsüri megítélése szerint is alkalmatlanok voltak a feladat végrehajtására, tanulóink szépen szerepeltek. A második napon délelőtt gyakorlati feladatok, délután a szóbeli tételek egy részéből feleltek, a szóbeli második részére az utolsó napon délelőtt került sor.

Az ünnepélyes eredményhirdetésen nem kis izgalommal vártuk a végeredményt. Az alapos felkészülésnek meg lett az eredménye:

Pólik Anikó eredményei: legjobb írásbeli dolgozat, legjobb hajtás, legjobb elméleti felkészültség (összetettben a második helyet érte el).

Kovács Péter eredményei: legeredményesebb fiú versenyző díja, (összetettben a harmadik helyezést érte el).

Lantos Mihályné

Anyák napi köszöntő

Olyan ünnep, amit nem törvények írnak elő, mégis piros betűsnek számít, mert az emberi szívekben van feljegyezve évről évre. Nem tudjuk, ki és mikor határozta el, de az anyák napja létrejött, ragyog, melegít ez a május első vasárnapja, amely a virágillatú tavaszi hónap érzelmekben leggazdagabb napja.

Az édesanya lényé szinte minden költőnk, művészünket átforrósította, valamilyen mű megalkotására ihlette. Ez nem véletlen, hiszen még a legridegebb ember szíve is megrezdül ezen a napon. Ami csak szép, jó, igaz, azt mind szeretnénk elmondani ilyenkor, de úgy járunk, mint Petőfi. Útközben százszor, ezerszer végiggondoljuk, mit is mondunk majd, és végül elillan minden szó, csak az érzelem marad. Nem hiszem, hogy van boldogabb, elégedettebb ember, mint aki a vers utolsó sorát magáénak vallhatja: "A Földön nekem van legszeretőbb anyám!"

Minden igaz ember - gyermek, felnőtt férfi és nő - hódolattal gondol édesanyjára, akinek az életét köszönheti. "Édesanya" - nehéz lenne ennek a szónak, fogalomnak teljes jelentéstartalmát megmagyarázni, hiszen minden szónak, szókapcsolatnak megvan a maga hangulati, érzelmi velejárója is.

A mi esetünkben az érzelmin van a hangsúly.

ennyire más értelmet hordoz az "édes" szó: édes barátom, édes testvérem, de még az édes hazám jelzőjeként is, mint így együtt: édesanyám.

Az semmit sem von le a szó érzelmi értékéből, ha napjainkban nagyon kevesen szólítják így anyjukat. Lehet Anyu, Anyuka, Anyuci, Mama, Mami a megszólítás, a lényeg azon legyen, hogy ugyanaz minden esetben a belső tartalom:

"Te vagy nekem az örök asszony az áldott, ki megszülsz újra. Ki megformálja tépett arcom és sártestem széppé gyúrja."

Az édesanya az a csodálatos lény, aki szinte erejét meghaladó hősiességgel áll helyt a családjáért, gyermekéért - jelenért és jövőért. Ő az első, aki reggelente felkel és a többiek már régen lepihennek, amikor ő még mindig talál tennivalót övéért - értünk. Soha egyetlen pillanatra sem lohad szívében a szeretet, nem csitul vágya, hogy szebbé tegye maga és családja körül az életet. Ő a jóság, az okosság, az előrelátás, a példakép, az erkölcsi erő és az odaadó szeretet legtisztább forrása.

Valami nagy törlesztési vágyás kerít hatalmába bennünket ezen a napon. Tudjuk, okoztunk bánatot, keserűséget, rajtunk is múltak a kora-őszi hajszálak. Ki tudja? - az a szájszeglet melletti ránc nem akkor kezdett-e mélyülni az akkor még fiatal arcon, amikor éjszakákat virrasztott betegágyunk mellett - vagy talán évekkel később? Akkor, amikor önállóan elindultunk saját utunkon s szálltak utánunk aggódó gondolatai: vajon sikerül-e, vajon megálljuk-e úgy a helyünket, ahogyan szeretetében azt elképzelte? Gyermekként talán jobban éreztük, hogy mit jelent nekünk. Tudtuk, hogy ő a legteljesebb biztonság. Ha rossz álomból riadtunk éjszaka, mellébújva találtunk menedéket. Ha úgy éreztük, hogy sérelem ért óvodában, iskolában, az ő vígasztaló szavai után láttuk ismét szépnek az életet. Bánatban, csalódásban kihez fordulhattunk volna nagyobb bizalommal, mint hozzá? Akkor bizonyára rosszul esett, ha dorgálást kaptunk tőle, mert elmulasztottunk valami kötelességünket: rossz jegy került a bizonyítványba, megfélekedtünk róla, hogy aggódik, ha nem megyünk haza az ígért időre. Érett fejjel, szülőként ma már ezt is másként látjuk. S ha megálljuk helyünket az életben, tudjuk, ezért is elsősorban neki jár köszönet. Ő volt, aki szép vagy időnként kemény szóval egyengetni igyekezett utunkat.

"Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb!" (Szophoklész - Antigone) - hirdeti az ókori bölcs szállóigévé lett mondata. S az ember életében is az a legcsodálatosabb, hogy utódaiban képes újrateremteni, megsokszorozni önmagát, s így folyamatossá tenni létét

évezredek, évmilliókon át. A nők az örök Évák kiváltsága ez, mint ahogy az "Éva" név maga is azt jelenti: életetadó. Az édesanya e misztérium megtestesítője. Benne fejlődik egyetlen sejtől a világmindenség legfejlettebb élőlény: az Ember.

Az ember, amely megváltója vagy elpusztítója lehet a földi létnek. Az ember, akinek hatalma van a világ felett, a természet felett éppúgy, mint a másik ember felett... Akinek legszebb kötelessége mégis az, hogy hatalma legyen önmaga felett... hogy sose cselekedjék a másik ember, a környezet és a világ ártalmára.

A családokat az édesanyák menthetik át a jobb jövőnek. Ők a legbiztosabb támaszai a férjnek és gyermekeiknek, hiszen sosem hátrálnak meg a nehézségektől. Nem szülnének gyermeket, ha nem bíznának a jövőben. És mert bíznak benne, tesznek is érte: önzetlenségük, áldozatuk a legszemélytelenebb, a jövőnek szól.

Mai valóságunk minden eddiginél többet kíván az édesanyáktól, akik tudják, hogy gyermekük, családjuk egészségének és erkölcsének harmóniája szegénységben is fenntartható, ha az édesanya a család melegséget, biztonságot, jövőhitet sugárzó napja marad.

"Nászban fogant remény az emberiség" - ez az édesanyák hite, akiknek május első vasárnapján hódolattal köszönjük meg az életet, ajkunk első kibuggyanó szavait, a féltést, örködést álmunk felett. Az anya gyermekében hordja a jövőt, s a gyermek viszi tovább az anyai álmokat.

Egyetlen nap az évből május első vasárnapja, csak az övék: ilyenkor a szokottnál is több a megértés, virágban, apró ajándékban is testet ölt a szeretet. Szép, hogy nem csak a gyermek fordul anyjához köszönő szóval, de a férj is átadja virágait gyermekei anyjának. Az anyák napja a család meghitt, bensőséges ünnepe. És társadalmi ünnep is, hiszen a család ellátásán túl kiveszik részüket a foglalkozásukban, hivatásukban való felelősségből és helytállásból is. Meghatározó szerepük van abban, milyenek nő fel a mai gyermekgeneráció: kiegyensúlyozott, a munkát szerető, a családalapítóra érett ember lesz-e?

Kedves Ünnepeitek! Ezeket a gondolatokat kötöttem csokorba, hogy e szép májusi ünnepre készülve a magam és közösségünk minden tagja nevében átnyújtsam azt az édesanyáknak, nagymamáknak, kismamáknak, kívánva nekik hosszú életet és sok boldogságot az év minden napjára feljűk sugárzó szeretetet, tiszteletet és megbecsülést.

Lantos Mihályné

Kutyavilág

"Ha megszelídítettél, felelős vagy értem"

(Exuperie - Kis herceg)

Bizonyára valamennyien láttunk már óvodából, iskolából haza igyekvő kisgyermeket /vagy idős nénit, bácsit, aki valahonnan valahová megy/, amint rémulten a falhoz, kerítéshez lapulva szinte nem létezővé igyekszik válni, mert farkasszemet kell néznie egy, az utcán kóborló kutyával. Moccanni sem mernek a félelemtől! Aztán az "egyik fél" feladja, mégis elindul, de a gyermek, az ember szíve még sokáig veszettül dobog a félelemtől, vissza-visszanéz: nem követi-e a kutya, nem támadja-e meg hátulról, orvul?

Sajnos a tv-ből, rádióból, az írott sajtókból igen gyakran értesülünk kutyák támadásairól, nem egyszer tragédiákkal, akár halállal végződő szörnyűségekről.

Városunkban az elmúlt esztendő végén alkotta meg és fogadta el a képviselő-testület az állattartási rendeletet, melynek részét képezi az ebtartásról szóló intézkedés is.

Az Elek Városi Televízióban mostanában olvashatjuk azt, hogy a köz- ill. külterületeken kóborló

kutyákat befogják, bizonyos ideig ellátják, a gazdik jelentkezése híján pedig elaltatják, megsemmisítik, "leoltásra" kerülnek. A lakosság véleménye megoszlik: sokan örülnek annak, hogy végre megszületett és életbe lépett ez a rendelet, mások talán nem annyira.

E kérdéskörben faggatóztunk dr. Heim Lajos állatorvosnál /közismerten igen jeles állat- és kutyabarát/, aki a következőket mondta:

- Városunkban igen elszaporodtak a kóbor kutyák. Az elmúlt év végén megalkotott állattartási rendeletben foglaltak adnak jogalapot az abban foglaltak végrehajtására. Alapvető szabály, hogy a közterületre csak pórázsal és szájkosár alkalmazásával vihetők ki az ebek, ezek hiányában kóbor állatnak kell tekinteni őket, hiszen különböző betegségeket, fertőzéseket, vesztséget terjeszhetnek.

A probléma kezelésével főállású szakembert alkalmaz az önkormányzat, akinek irányítója vagyok. A szakember feladatai közé tartozik a közterületeken

talált elhullott állatok összeszedése /legyen az akár egy elgázolt sündisznó, macska, bármi/, ártalmatlanítása, a kóbor kutyák összefogása, alkalmas helyen és körülmények között történő elhelyezése, ellátása. Sok jószág ezen a "menhelyen" jobb körülmények között él, mint ha "szabad" lenne. A befogott kóbor ebek egy ketrec soron nyernek elhelyezést, amelyet minden nap alaposan megtisztítanak, gondozójuk enni, inni ad nekik, tisztességesen ellátja őket.

Az is előfordul, hogy a beteg, elöregedett /néha megunt/ kutyákat a gazdi kérésére kell elaltatni, ilyenkor házhoz is kimegyek, kimegyünk, de az is gyakori, hogy új gazdi jelentkezéséig a ketrec soron "parkoltatják" valamikori kedvencüket. S a gazdi vagy jön, vagy nem... Mindehhez a várakozási idő 8 nap, de ezt gyakran meghosszabbítjuk. Nem egyszer mi keresünk új gazdát. Ha minden próbálkozásunk kudarcba fullad, be kell adni az injekciót, amelynek gyors és fájdalommentes, végleges elaltatás a hatása, egyféle eutanázia.

Hetente kb. 10 kutyát fog be a szakemberünk. A legnagyobb öröm az, ha a gazdi keresi kutyáját, és ismét hazakerülhet a megszokott helyére, környezetébe. Az elmúlt héten 4 kutyáért is jelentkezett a jó, szerető gazdi! Ezek az állatok inkább csak véletlenül elcsatangoltak, nem tekinthetők valóban kóbor kutyáknak.

A leoltást nem tartom jó megoldásnak, de éppen a polgárok védelmében jobb megoldás jelenleg aligha létezik. Célunk mindenkor új gazdi - vagy a régi - megtalálása, ezzel a korábban említett fertőzések, betegségek terjesztésének, az emberre való támadások megelőzése, elkerülése. Valójában egy elkerülhetetlen "rossz" megoldás, de az emberek érdeke a legfontosabb.

El kell mondani, hogy az elkóborolt kutyáknál kialakul a falkaszellem, ez a természetükből adódik. A kölykeiknél és azok szabadon született utódaiknál az ú.n. visszavadulás veszélye a legfenyegetőbb, mert létük fenntartásáért mindenre, de mindenre képesek az így összeverődött falkák.

Megragadom az alkalmat az Eleki Krónikán keresztül is, hogy felhívjam az ebtartók figyelmét az ez év júniusában esedékes kötelező vesztség elleni védőoltásra. Feltétlenül hozzák el kutyájukat! Vegyék komolyan a felszólítást! Ennek elmulasztói kemény büntetésre számíthatnak! Tisztelettel megköszönjük a felvilágosítást, a tartalmas beszélgetést dr. Heim Lajos állatorvos úrnak.

T.R.K.

Nemzetiségeinkről, kisebbségeinkről

A címben megfogalmazott témában faggattuk Rocskár Jánosnét, az Eleki Román Kisebbségi Önkormányzat alelnökét, az Eleki Román Hagyományörző Táncegyesület alelnökét, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata Kulturális Bizottságának tagját, a Békés Megyei Szövetség tagját.

- Hogyan látja az Eleken élő románok helyzetét?

- Én gyakorlatilag 1994 óta veszek részt a román kisebbségi képviselők munkájában aktívan. Ezt a nem is mindig könnyű és hálás feladatot függetlenként vállaltam. Szeretem az embereket, öröm számomra, ha segíthetek ügyes-bajos dolgaik intézésében. Kisebbségi képviselőként nem csak az eleki, hanem a hazai románságra is rálátásom van. Sokat tettem azért, hogy nekünk is legyen székházunk, ahol a tájszobában láthatóak kisebbségünk hagyományaira utaló, azt őrző tárgyak. Elek Város okkal lehet büszke román táncosaira, hiszen talán nincs olyan település még egy az országban, ahol négy kisebbség él együtt a többségi nemzettel jóban, rosszban. A román táncosok közül pedig 4 fő a Népművészet Mestere kitüntető címmel rendelkezik, 9 fő pedig "Fülöp Ferenc" díjas néptáncos. Mindazokat, akik ezeket az országos rangú kitüntetésekkel elérték, elnyerték, talán az eddigieknél jobban kellene becsülni, tisztelni, mint eddig.

A kisebbségi önkormányzat és az egyesület kapcsolata jónak mondható: apró viták természetesen vannak éppúgy, mint máshol is. Az egyesület kezdeményezésére alakult ki jó kapcsolat a romániai Temes Megye Faget városával kulturális és egyházi területeken. Nagyon sok fiatal, tehetséges. Jó köztük lenni, mert szabadabbak, vidámabbak, de bizony több esetben előfordult, hogy az ifjaknak választaniuk kellett a létért, a munka vagy munkahely között, vagy a 2-3 napos - esetleges - utazás, szereplés között. A szereplésekért nem jár tiszteletdíj, a taps, a vendéglátás kárpótolja ezt. Azt szeretném elérni, hogy több fiatal legyen köztünk a táncban, mint hogy esetleg bárhol csellengjen. a tánc különben is tartást ad számukra.

- Hogyan működik a kisebbségi önkormányzat?

- A tagokat a választók választják a jelöltek közül. Az első 5 fő alakít kisebbségi önkormányzatot függetlenül a szavazatok számától. Akár a legkevesebb szavazatot elért kisebbségi képviselő is lehet elnök. Ez a kisebbségi törvény.

- Mi az elnök feladata?

- Az, hogy összefogja, irányítsa a kisebbségi önkormányzatot.

- Mi az elnökhelyettes feladata?

- A gyakorlatban ugyanaz, sőt az elnök felruházhatja elnöki jogkörrel is. Eleken - mivel én elnökhelyettes /is/ vagyok - , ennél fogva a legnagyobb teher rajtam van, mert az előkészítő - szervező-propaganda munkát, egyéb feladatokat is én végzem.

- Ha úgy adódna, felvállalná-e az elnök szerepét?

- Igen, mert úgy vélem, akkor könnyebb lenne nekem is és a kisebbségi önkormányzatnak is. Tapasztalatom szerint eleget tudok tenni a kihívásoknak.

- Hogyan látja a kisebbségi önkormányzatok jövőjét az EU-ba történő belépés után?

- Úgy tudom, hogy az EU nem ismeri a "kisebbség" szót, a nemzetiségeket viszont támogatja valamilyen módon. Nekem is jobban tetszik ez a szó, ezért úgy gondolom, hogy az EU-ban - főleg a fiatalabb generációnk - szebb jövő előtt áll.

-Feladatai ellátása során mit szeretne megvalósítani?

- Ha egyszerűen akarok válaszolni, akkor azt mondom: má- sok segítségével mindent, ami az eleki románságot érinti /temp- lom, iskola, táncosok, a másság bemutatása, határátkelő stb./.

- Ezek a feladatok - úgy tűnik - programbeszédnek is megfelelnek. Indul-e az elkövetkező választásokon?

- Igen. Töretlen vagyok és kitartó. Szeretnék tenni a városért és az eleki románokért.
- Köszönöm a beszélgetést, sok sikert, erőt, jó egészséget a tervei megvalósításához.

Hotya Péter

Jönnék a fagyosszentek!

A fagyosszentek - Pongrác, Szervác, Bonifác (május 12-13-14) időjárési regulákat hordoz, arra rámutató napoknak tekinthetőek. A népi hiedelem szerint ekkor kell a palántákat elültetni, vetni viszont ilyenkor semmit sem szabad, illetve nem ajánlatos. Valójában ekkorra már minden magnak a földben kell lennie. A szőlősgazdák ilyenkor trágyát gyűjtöttek, így próbáltak védekezni az ártó fagyok ellen, de Eleken pl. súlyos és veszélyeztetett időkből a harangot is félreverték. Az időjárást figyelők szerint éghajlati fordulópont, mert a télnek ez az utolsó harca ilyenkor zajlik a nyárral. Fagyok esetén főleg a krumplit, a babot és egyes gyümölcsfák termését vitték el ezek a napok.

Közvetlenül a fagyosszentek után - május 15-én - következik Zsófia napja. A régi elekiek megfigyelése szerint ekkor fagyott le általában a szőlő. Okozójának Zsófiát tekintették, úgy mondták: "Zsófi szereti a bort." Magyar eredetűnek tekinthető a mondás éppúgy, mint a következő: "Zsófi megitta a borunkat." Időjárásra vonatkozik egy másik megfigyelés is, mely szerint ha ezen a napon esik, akkor az három napig tart.

Május 25-ére, Orbán napjára ugyancsak e szokások érvényesek, melyek Pongrác, Szervác és Bonifáca. Orbánt is ide sorolták. Ekkor is főleg a bortermelők lesték az eget. Ugyanis ha szép és tiszta az idő, jó bor lesz, ha viszont ezen a napon esik az eső, akkor ez elviszi, éppúgy, mint a nem sokára következő Medárd.

T.R.K.

A bárónő imái

A mai Békés Megye határai 1950-ben jöttek létre, ekkor csatolták ide az egykori Csanád, illetve Arad /Zaránd/ egy részét is, amelyhez Elek is tartozott, ami köztudott, de az már kevésbé, hogy ezen a vidéken több nemesi származású család is élt, vagyis pl.: gr. Bréda Viktorné /1859-1936/, br. Bánhidya Stefánia /1891-1971/, de Vásárhelyi Dezső /1871-1923/ is. /Földbirtokos nemesség Eleken. In: Eleki Krónika. 1997. április 21/

Bennük még az is közös, hogy Lökösházán /akkor Elekhez tartozott/ voltak birtokaik, de országos viszonylatban nem számítottak olyan gazdagnak, mert "csak" egy-kétezer holdon gazdálkodtak, szemben pl. a gyulai gr. Almásy Dénes /1863-1947/ több mint 27 ezer, illetve az eszterházi hg. Eszterházy Pál /1901-1989/ több mint 223 ezer holdjával! Számunkra most mégsem ezek a legfontosabbak, hanem az, hogy Bánhidya Stefánia írói munkásságáról szóljunk, hisz erről ma gyakorlatilag senki sem tud semmit, pedig nagy kár!

Egy 1929-ben, Gyulán megjelent kiadvány szerint /Csanád vármegye tíz évvel Trianon után/ a lökösházi bárónő a következő regényeket írta: Anta, Isis papnője, Fehér asszony, Semiramis, amelyeket több világnyelvre le is fordítottak de tudunk arról is, hogy dolgozatai jelentek meg az Élet című folyóiratban is.

Sajnálatos, hogy regényeit nem sikerült megtalálnunk a megye nagyobb könyvtáraiban, de a

“A remény az emberek nyelvén van, Uram. Megértik, megérik, befogadják. A remény az a táplálék, mely nélkül elsenyved az amúgy is dőre emberi lélek. Megsajnálta bennünket, óh Uram, adta nekünk a reményt. Remény folytatást jelent, nekünk gyengéknek kell, hogy mindennek folytatásáról álmodjunk. Mert, Uram, csupa elmúlás környezet bennünket. Barátaink elfelednek, szeretteink meghalnak, érzéseink magukban hordják a változás csiráját. Óh Uram, kibíratatlan életünk reményed nélkül!

Óh Uram, ugye a remény egy a vágygal? Az emberek kergetik, hajszolják, de ha véletlenül beteljesedik, elrúgják maguktól. Mert, ugye, óh Uram, embernek nem való vágy beteljesülése. A remény is másvilágra szól. Te nem ígérsz az emberek világára semmit, azt mondd, amit keresünk, azt odafenn megtaláljuk. Ott lakozik mindennek megfejtésének kulcsa. Miért akar a halandó mindent megfejtetni? Pedig oly irgalmas vagy, hogy készen adsz mindent. Az emberek nem méltók ajándékozni, méltányolni nem tudják.

A remény, az nekik való, azt megértik. Azért imádkoznak Hozzád, óh Uram, mert áldásod remélik, azért könyörögnek Hozzád, mert jobb sorsot remélnék, azért néznek Feléd, mert alamizsnát koldulnak. Azért építik oltárod, mert jutalmadat remélik. Ingyen ember fia nem tesz semmit.

Uram, Te nem mondd, hogy a régi visszajön. Újjászületést ígérsz csupán. Vigasztalsz, hogy újjászülessünk. A bűnösnek nyitva tartod a visszavezető utat és a bűnös remél, hogy újra emelt fővel járhat. Uram, mérhetetlen ajándékot adtál nekünk a remény képében, vajon megköszönni tudjuk-e? Nem tudom, Uram-de remélni vágyunk a sírig. Bennünk, bűnösökben a sok balga vágy mellett a Te hívó szózatod visszhangozik. Hang, mely a magasba hív. Él bennünk egy becsukott virág, mely csak akkor bomlasztja szirmait, ha földöntúli világról van szó. Egy illat, mely a túl berkeit juttatja eszünkbe. Előhírnökei ezek a valódi reménynek, annak, amely már nem egészen az emberé, hanem amelyet Te ajándékozol nekünk. Óh add Uram, hogy a valódi reménynek nyíljon nekünk.

Uram, lábom áll a gabona, kalásza hajlik a mag súlyától, teremtményed utján beszélsz hozzánk: azt mondd, jó termés lesz. Reméljük, Uram, az aratást. De vajon megértjük-e hívó szavad, ha Te aratásodról van szó? Vajon gondoltuk-e a lelkünkbe elvetett magot? Vajon csokorba kötjük-e szívünk kalászait? Vajon csépelhetsz-e, Uram, belőle?

Uram, a Te ajándékozni senki sem gondol, azt sem tudják az emberek, ültetél-e magot bennük? Pedig Te váltig szívünk virágairól beszélsz és az emberek nem tudják, hogy azt Neked kell visszaszolgáltatni. Azt súgod: reméld a bő aratást és az emberek nem tudják, miről van szó.

Az anya gyermeke egészségét reméli, az ara vőlegénye szerelmét, a tudós a rejtély megfejtését, lelkére a haldokló gondolat csupán. Óh add Uram, hogy a valódi reményt megismerjük. Óh Uram, borzongással teli gyarló lelkünk, ha a túlvilág lehelete érint— rettegünk minden ismeretlentől. Reméljük lelkünk üdvösségét, én Uram, de csak akkor, ha meg- tanítasz reá. Add, Uram, hogy a valódi reményt reméljük."

Üchtritz-Amade grófné báró Bánhidya Stefánia Imák /Bp. 1931/.

Közreadja: Rapajkó Tibor